

Szeged főlzabradulásának évfordulóján

Koszorúzási ünnepek

Szeged e hetem október 11-en ünnepli felszabadulása-
nak 41 évfordulóját. A nagy esemény tiszteletére az
MSZMP Szeged Városi Bizottsága, Szeged Megyei Város
Tanácsa, a Hazafias Népfrent városi bizottsága, valamint
az MSZBT Szeged városi tagcsoportjai koszorúzási ünne-
péséget rendez. A kegyelet és a megemlékezés virágait he-
lyezik el penteken délután 3 órakor a Belvárosi és a Du-
gonics temetőben, a felszabadítók sírjainál, délután 4
órákor pedig a Szechenyi téri szovjet hősi emlékművek
né

Az ezredik kistraktor

Elkészült az ezredik kis-
traktor a győri Rába Magyar
Vagon- és Gépgyárban. Az
elsőket 1983 végén szerel-
ték össze, a sorozatgyártás
pedig az elmúlt évben kez-
dődtött meg. A formatervezt
kistraktorhoz több mint
tízféle munkagép kapcsolha-
tó, egyebek között áruszállí-
tó utánfutó is.

Mindentféle a hizlaldáról

Essünk tu, a szaraz ada-
tokon El is hagyhatnánk
őket, de néha hivatkozunk
kell rájuk, így legalább egy
csomóban itt van a lényege.
Ásotthalmon, az erdő szélén,
nyárfák között tizenhárom
éve működik egy nagy ser-
téstelep. A malacok ott szü-
letnek, csak meghízva jön-
nek ki belőle. Evente 9 ezer
500. Hat évvel később föl-
újították úgy, hogy kétezer-
rel többet tudjon produkálni.
A fölújításban sok okos
elgondolás volt, lényegesen
jobb lett a lényegesen több
disznónak is, de most kény-
szerűsügből megint rájöttek
valamire. Ha két hatalmas
ól között elkerítik a terüle-
tet, oda is lehet jószágot
tenni. Igaz, nem lesz olyan
elegáns, képes befeküdni
saját mocskába is, de job-
ban érzi magát. Kilókkal,
illetve napokkal is mérhe-
tő a szemmel is látható jobb
közérzet, mert gyorsabban
fejlődik. Az is meglehet,
hogy kitalálják egyszer az
egészen egyszerű, de válto-
zatlanul hatalmas telepet. A
hízott állatot átmenetileg
Vásárhelyre szállítják, amíg
a szegedi vágóhid rekon-
strukciója tart, de idén 1500-
at élve szállították Romá-
niába is. Átlagosan 105 kilós
korában vágják a vágni valót.

A nyárfákat környezetvé-
delmi szempontok szerint
telepítették ide. Ami emész-
tés után megmarad, közös
tárolóba gyűjtik, szivattyú-
val belenyomtatják egy üle-
pítőbe, a szilárdabb részét
tőzeggel keverve talajjavítá-
sra használják, a hígab-
bat egy bonnyolult csatorna-
rendszerrel egyszerűen el-
szikkasztják a fák között. A
létezhető legegyszerűbb
megoldás addig, amíg a
nemrég emlegetett japán
módszer szele el nem ér
idáig. Mostani áron számol-
va negyvenmillió az évi
árbevétel, ebből 2,4 millió a
tisztá haszon. Idén valami-
vel több, már a hárommil-
liónál tartanak. Negyvenhét
dolgozó van itt, beleértve a
műhelyeket is, és kizáró-
lag csak az állami gazdaság
üzemi konyhái számá-
ra vágják saját maguk. Bőví-
teni szeretnék a húsföldol-
gozót, legalább a környék
falvait akarják ellátni friss
hússal, hurkával és kolbász-
szal.

Nehéz volt megszoknia az
itteni munkarendet, aki ide
jött dolgozni. Aki bejön, két
öltözön át juthat csak be a
telepre, közben fürdenie is
muszáj, ki-bejárni tehát
nem lehet. Az otthoni
munkákat, a paprikaszedést,
kukoricatörést is kénytele-
nek a rendes munkarendhez
igazítani. Ezt is meg lehet
szokni, emiatt alig hagyta
itt valaki is a telepet. Pedig
a szag, hiába fürdenek na-
ponta kétszer, beleissza ma-
gát az emberek bőrébe, és
nehezen kopik ki belőle. Ők
már nem is érzik, legföl-
jebb a feleség említi néha
otthon: ejnye, fiam! Azt
mondják, reggelente leg-
alább ötszáz embert visznek
el a faluból a buszok — a
Ruhagyár, a Konzervgyár, a
Zöldért, a Délép, a Vízmű-
vek, a magas- és mélyépítők
— de ők inkább itthon ma-
radnak. Naponta legalább
két órát nyernek vele. Szer-
intük elmennek mind, akik
az olajos rongyot szeretik
jobban markolászni, és itt
maradnak, akik a szaggal

is meg tudna barátkozni
Jól keresnek, akik marad-
nak, kedvezményes fuvart
kapnak a vállalatától, az il-
letményföld termését ingyen
szállítják be, és, fát-szenet
szállítani is előállnának az
autók, ha nem kellene sor-
baállnia este annak, aki
reggel öt mázsa szemet akar
kapni.

A bérézés körül egészen
új szelek fújdognak. Ha
elmegy mégis valaki, annak
a bérét teljes egészében
fölhasználhatják. Mennyi
időnek kellett eltelnie, amíg
végre a felét magukra költ-
hették! Ez a másik fele már
lényegesen gyorsabban
ment. Már csak a vállalati
anekdotakincset gyarapítja
az a számárság, hogy tengő-
lengő emberekkel kellett hi-
gítani a létszámot, hogy
véletlenül se kelljen többet
fizetni annak, aki megdol-
gozott érte, pedig nemrég
még így volt. Eljutottak
oda, hogy el is lehet már
küldeni, aki nem akar dol-
gozni, bár az összeszokott
társaság inkább ránevelni
akar mindenkit a tisztessé-
ges munkára. Amennyire
lehet, a fizetéseket igyekez-
nek az igényekhez igazítani
— persze, ez mindig csak
álom marad —, leginkább
az alabérekhez járuló ügy-
nevezett mozgóbérral lehet
hatni az emberekre.

Addig-addig takarékos-
kodtak a fűtéssel, hogy
mindössze négy nagy ólat
fűtenek csak, azt se padló-
fűtéssel, inkább oldalra sze-
relik a hőleadó szerkezetek-
ket. Meglepődöm rajta,
nemrég írtam, hogy gé-
mek á alakult a padlófűté-
sek tervezésére és szerel-
ésére. Ha a lakásokban az a
jobb, akkor itt miért nem?
Azt mondja Kiss Géza és
Novák Sándor is, ne kezdjen
ellenpropagandát, mert
itt egészen más a helyzet.
Az ólak padlózatának csak
kicsike részét érte a fűtés,
hamar elszállt, a lakásokban
viszont az egész padlót me-
legítik. A legnagyobb fölfe-
dezésük mégis az, hogy nem
föltétlenül kell fűteniük a
disznókra. Hatalmas pénze-
ket jelent ez a fölismerés.

Ujra kiderült elbírja az ál-
lat a friss levegőt is. Mint
ahogy az is, hogy a ventil-
átoros szellőzésnél jobb
lehet a természetes, csak az
ablakot kell kiszedniük hoz-
zá.

Ellentéte is van a jó ötle-
teknek. Végzett kísérleteket
ez a telep is, arra, hogyan
lehet lóbabbal pótolni a
szóját. Az egyik itthon ter-
meszhető, a másikat na-
gyon messziről hozzuk, drá-
ga valutáért. A kísérlet nem
volt felhőtlen, mert a lóbab-
ban kevesebb a fehérje,
mint a szójában, ezért to-
vábbra is hozzuk kintől a
szóját, és visszük ki helyette
lóbabot.

— A tiszta kukorica ezu-
tán is álom marad? Régen
is meghízta a disznaink,
pedig táptakarmánynak a
híret se halottuk.

— Egészen más világ volt
az, és visszahozni nem
nagyon lehet. Főlnött a jószág
konyhai hulladékon, hizlálás
előtt kapták a tököket, hadd
tárguljon a gyomra, közben
zsákszámba hordták neki a
gaszt, ette a lucernát, tehát
hozzajutott annyi nyom-
elemhez is, amennyi szer-
vezete fölépítéséhez szükse-
ges. Ki tudna ellátni kilen-
ezernél is több disznót kony-
hai hulladékkal, gazzal, tök-
kel, lucernával? Bele kell
kavarnunk a nyomelemeket
a takarmányba, bele a fe-
hérjét is, mert különben
nem hizna meg. És elsőszá-
mú tényezőként lépett elő
az idő. Azelőtt szép lassan
főlnött, szépen-lassan me-
hízott, és karácsonyra le
lehetett vágni. Ki győzné ezt
kivárni? ma, megint csak a
9,5 ezerral? Ha mindegyi-
ken csak egy hetet nyerhet-
nének, akkor is ezt kellene
választanunk, de itt hóna-
pokot vesztenénk, ha visz-
szaszoktatnánk őket.

— Ne kerülgessük a té-
mát, mondjuk ki, hogy en-
nek a gyorsaságnak is van
ára: vizenyösebb lesz a hús,
és egy szegedi professzor
vizsgálatai szerint más lesz
a fehérje szerkezete is.

— Lehet, hogy egyszer ezt
is figyelembe tudjuk venni.
Horváth Dezső

Embert próbáló ősz

A mezőgazdasági munka mindig iz-
mot feszítő, ideget próbáló elfoglalt-
ság. Ősszel pedig kiváltképpen az. A
mezőgazdaságban dolgozók nem pihenhet-
nek, mert éppen ősszel sokasodnak tenni-
valóik. Betakarítják a termést, vetéssel
alapozzák a következő esztendő. Ilyenkor
2,8 millió hektáron szedik a kukoricát, a
burgonyát, a cukorrépat, a napraforgót,
előkészítik a vetéshez a talajt, majd ott
forognak a vetőgépek. Néhány hét alatt
20-22 millió tonna terményt szállítanak
magtárba, majorba, megközelítően ennyi
vetőmagot, műtrágyát, szerves trágyát
mozgatnak ellentétes irányba, összesen
mintegy 45 millió tonna árut szállítanak
a gazdaságok.

Rendkívül nagy teher ez a gazdaságok-
ban dolgozóknak, aprólékos szervezőmun-
kát kíván mindenkitől. Óvakodnunk kell
a hibáktól is, hiszen néhány hét alatt
egész esztendei fáradozásunk válhat sem-
mivé mert hiába sorakoznak vastag csö-
vek a kukorica szárán, ha figyelmetlen-
sügből vagy más emberi hibából nem ke-
rülhetnek a magtárba. S hiába is kerülnek
oda, ha túlságosan magas a termelés
költsége, mert így elmarad a várt haszon.

A gazdaságok a termelés jövedelmező-
ségének javításában érdekeltek, s a be-
takarítás sikere ezt számottevően befo-
lyásolhatja. Ilyenkor gyorsan növekednek
a költségek, hiszen sokba kerül a trakto-
rok, kombájnok munkája, magas a szá-
rítás és a szállítás költsége. Az ősz az
egész esztendőben a legenergiaigényesebb
évszak. Az idén, amikor szűkében va-
gyunk az energiának, ezért a takarékos-
ság fontos, és a gyakorlatban alkalmazandó
követelménnyé lép elő. A takarékoság
szabályainak betartása mindenkinek közös
érdeke. A népgazdaságnak azért, mert
drága pénzen is csak nehezen bővíthetők
az energiaforrások, a gazdaságok pedig az
ésszerűbb gazdálkodás révén növelhetik

jövedelmezőségüket, amely ugyancsak
elemi érdekük.

A takarékoság persze soha nem hagy-
ható figyelmen kívül, legfeljebb a pénz-
ügyileg nehezebb időkben nagyobb hang-
súlyt kap a gazdálkodás követelményei
között. Túlzásba azonban semmikor nem
vihető, mert könnyen pazarlássá válhat. A
pazarló takarékoságnak az idén is több
jelét tapasztalhatjuk. A Mezőgazdasági és
Élelmiszerügyi Minisztérium adatai szerint
a szokásosnál kevesebb jó minőségű és
termékességű vetőmagot vásároltak a
gazdaságok. Visszaemondták korábbi mű-
trágya-megrendeléseiket is, összesen mint-
egy 60 ezer tonna hatóanyag hiányzik a
földről a tervezethez képest. A vártnál
és a lehetségesnél tehát rosszabb a vető-
anyag előkészítése, és silányabb mag kerül
bele. Ennek csak egyetlen következménye
lehet: a kisebb termés. A műtrágyázás fé-
kezése pedig szinte kinalja magát. A föl-
dek termőképessége sokat javult az el-
múlt évtizedekben.

Nem jó, hogy a tápanyag-visszapótlás
sok helyütt elmarad a növények
igényeitől. Ez pedig hosszabb távon
ellentmond a növénytermelési tervek tel-
jesítésének. A világ élvonalához tartozó
gabonatermelésünk ugyanis több, egymást
kiegészítő termelési tényező következmé-
nye: a jó vetőmag- és műtrágyaállítás, a
technikai eszközök és a hozzájuk iga-
zitható technológiák fejlődés, és a szor-
galmas munkáé egyaránt. Ha ezek közül
bármelyik is hiányzik, a többi hatása is
gyengül, s romlanak a termelési ered-
mények.

Ma persze még nincs veszélyhelyzetben
a termelés, ám a felhők már gyüle-
keznek a növénytermelés ége fölött. Szté-
osztatásuk csak egyetlen módszerrel tör-
ténhet: a termelési tényezők harmóniájá-
nak megteremtésével.

Nyelvrokonság, jó barátság

Messziről érkezett négy
fiatalember Szegedre, még
az elmúlt héten, október 3-
án. Finnországban ültek re-
pülőre, hogy eleget tegye-
nek a KISZ Szeged városi
bizottsága meghívásának. A
finnországi testvérváros,
Turku fiataljai örömmel fo-
gadják az együttműködésre
törekvő KISZ-esek barátsá-
gát, s hasonlóképpen viszo-
nozzák. Mi sem jobb bizo-
nyíték ennek igazolá-
sára, mint az elmúlt
tíz esztendő, amikor
is a két település ifjúsági
vezetői évente találkoztak,
ismerkedtek egymással.

Tuomo Raasiót, az ifjú-
sági bizottság elnökét, a de-
legáció vezetőjét, Arto Jo-
kelát, Heimo Rauhalát és
Pekka Seikót gazdag pro-
gram várta. A SZOTE-n, a
Tarján IV-es számú iskolá-
ban, Ásotthalmon, az erdő-
szeti szakmunkásképzőben
betekintettek a szegedi, s
általa a magyar oktatási
intézmények életébe. Körbe-
járták az olajipari létesít-
ményeinket, ezáltal képet
alkothattak az „iparos Sze-
gedről”. Mórhalmon, a Ho-
mókultúra Szakszövetke-
zetben, valamint kistermelő-
nél tett vizitát a városkör-

nyék mezőgazdaságát ta-
zulik Turkuba, s még ugyan-
azon a nyáron egy buszra
való finn turisták látogat
Szegedre, az ifjúsági napok
idején. Nemcsak annak
programjain vesznek részt,
hanem egyhetes magyaror-
szági kirándulásukba or-
szágjáró túrá is befér.
Szabó Ágnes városi úttörő-
elnök 10-15 tagú pionircso-
portnak adott meghívást, a
városi tanács balatonkene-
sei nyári táborába. Cserébe
a következő nyáron szegedi
gyerekek vakációznak majd
Turkuban. Tuza Klára,
Pásztné Mészáros Éva és
Csányi Zoltán, a KISZ-bi-
zottság titkárai szakmai ta-
nulmányi utakat, tapasza-
latcseréket ajánlottak. Ezek
keretében turkui fiatalok
bővíthetik ismereteiket a
mezőgazdaság területén, és
fölszoktatási intézmények-
ben.

Tegnap, kedden délután
a KISZ Szeged városi bi-
zottságán Tuomo Raasio ér-
tékelte tapasztalataikat. Na-
gyon hasznosnak, igen vál-
tozatosnak minősítette, s a
gazdag élményekért köszö-
netet mondott mindannyiuk
nevében. A házigazdákkal
közös e zárómegbeszélés-
ben keresték az együttmű-
ködés további lehetőségeit
is. Tóth Tamás, a szegedi
KISZ-bizottság első titkára
a meglévő kereteket megfe-
lelőnek tartva, elmondta,
sport- és kulturális delegá-
ciók cserejét, valamint gyer-
mekcsoportok üdültetését
szervezhetnék.

A fiatalok megállapodtak
abban, hogy 1986 júniusá-
ban szegedi delegáció uta-

zást megállapodtak
abban, hogy 1986 júniusá-
ban szegedi delegáció uta-
Szedről. M. E.

Művészetpolitikánk időszerű kérdései

Tegnap, kedden délután
ülést tartott a Csongrád
megyei tanács mellett műkö-
dő művészeti tanácsadó tes-
tület. A résztvevőknek elő-
szőr Koncz János, a megyei
pártbizottság titkára tartott
előadást művészetpolitikánk
időszerű kérdéseiről. Szólt
többek közt a nemzetközi
kapcsolatok művészeti életet
befolyásoló tényezőiről, gaz-
dasági és kultúra kölcsön-
hatásairól, a művészeteknek
a közművelődésben betöltött
szerepéről. Az ülésen részt
vett, és a vitába bekapcsoló-
dot Győri Imre, az Országos
Közművelődési Tanács
elnöke is.

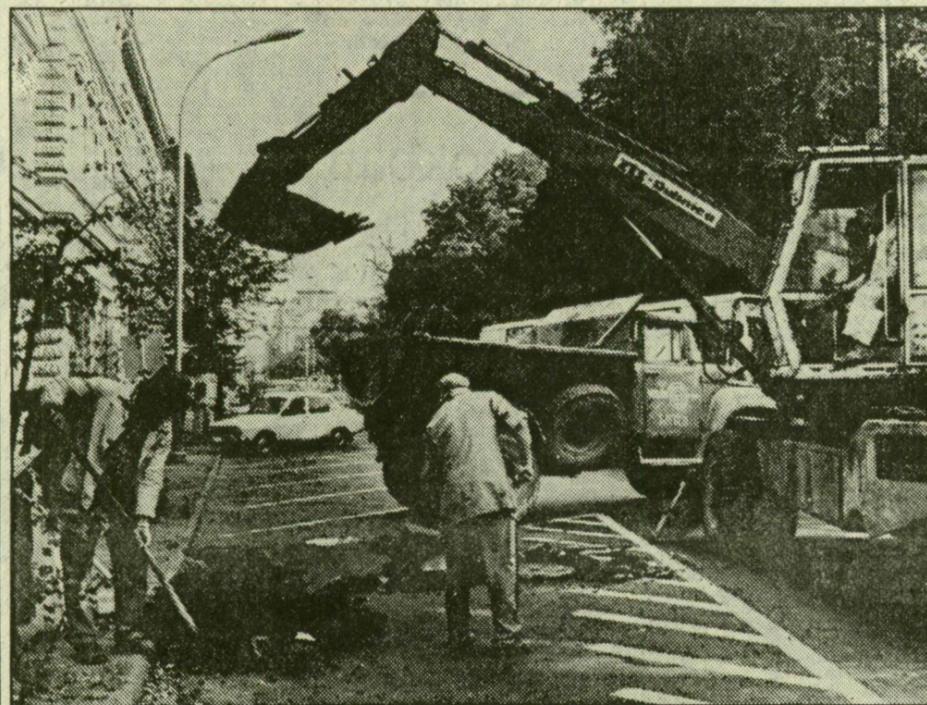
A tanácsadó testület tag-
jai ezután élénk eszmecsé-

rét folytatták az 1986. évi
megyei kiállítás tervéről.
Ebbe bepillantva érdemes
már előre fölhívni a figyel-
met néhány jelentősnek ígér-
kező szegedi látárlatra. Az év
elején Kohán György képeit
láthatják a tárlatlátogatók,
bemutatja szobrait Szervá-
tiusz Tibor, emlékkiállítás
idézi Aba-Novák Vilmos
művészetét. Ez ünnepi hetek
idején rendezik meg a
XXV. szegedi nyári tárlatot
és Kő Pál szobrászművész
kiállítását. A szegedi alkotók
közül megismerkedhetünk
többek között Novák And-
rás, Pataki Ferenc, Dér Ist-
ván, Fontos Sándor, Papp
György új munkáival.

Nemzetközi tudományos ülés

Szlávok, protobolgárok és
Bizánc címmel Metódnak, a
rendezvényen 23 előadás
szláv írásbeliség megterem-
tője halálának 1100. évfor-
dulója alkalmából a József
Attila Tudományegyetem és
a Szegedi Akadémiai Bizott-
ság nemzetközi tudományos
konferenciát rendez a SZAB
Somogyi utca 7. szám alatti

székházában. A kétnapos
rendezvényen 23 előadás
hangzik el. A szovjet, bolgár,
belga és magyar szakemb-
rek komplex tudományos
módszerrel igyekeznek me-
gvilágítani Metod életének és
tevékenységének főbb moz-
zanatait.



Somogyi Károlyné felvétele
Felújítják a Tanácsköztársaság útján a burkolatot a hídfo és a Vörösmarty utca kö-
zötti szakaszon. A munkálatok idején nem zárják el az úttestet a forgalom elől, éppen
ezért, kérjük a járművezetőket, hogy fokozott figyelemmel közlekedjenek